

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**HISTORIA MUZYKI
POZIOM ROZSZERZONY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MHM-R1**

MAJ 2015

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–4)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający rozróżnia i określa podstawowe instrumenty występujące w kulturze antycznej Grecji; rozróżnia pojęcia: synkretyzm, nomos, etos (1.6, 1.5a).

Zadanie 1.1. (0–1)

Poprawna odpowiedź

Lira

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 1.2. (0–1)

Poprawna odpowiedź

Teoria ethosu

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 1.3. (0–2)

Przykładowe odpowiedzi

Np.: J. Peri *Euridice* / C. Monteverdi *Orfeusz* / G.F. Telemann *Orfeusz* / Ch. W. Gluck *Orfeusz i Eurydyka* / F. Liszt *Orfeusz* / J. Offenbach *Orfeusz w piekle* / J. Strawiński *Orfeusz* / K. Gaertner *Eurydyki tańczące* / J. Kaczmarek *Przechadzka z Orfeuszem*

Schemat punktowania

2 p. – za podanie dwóch właściwych nazwisk kompozytorów i tytułów ich dzieł z dwóch różnych epok historycznych.

1 p. – za poprawne podanie jednego nazwiska kompozytora i tytułu dzieła.

0 p. – za odpowiedzi błędne albo niepełne (tylko nazwisko kompozytora lub tylko tytuł) lub brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–3)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający rozróżnia wokalne gatunki i formy muzyczne, rodzaje notacji muzycznej (1.5b, 1.2). Zdający postrzega związki kultury muzycznej z wydarzeniami historycznymi (2.3).
--	---

Poprawna odpowiedź

dramatu
neumatycznej (cheironomicznej)
soboru trydenckiego, XVI

Schemat punktowania

3 p. – za poprawne uzupełnienie 3 zdań.
2 p. – za poprawne uzupełnienie 2 zdań.
1 p. – za poprawne uzupełnienie 1 zdania.
0 p. – za błędną odpowiedź w każdym zdaniu lub brak odpowiedzi.

Zadanie 3. (0–2)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Określanie i charakteryzowanie technik kompozytorskich charakterystycznych dla różnych stylów historycznych (1.3b). Charakteryzowanie twórczości wybranych kompozytorów europejskich (1.7b).
--	---

Zadanie 3.1. (0–1)

Przykładowe odpowiedzi

Tytuł informuje, że rolę c.f. w tej mszy pełni melodia pieśni *L'homme armé*. / Kompozytor wykorzystał w tej mszy melodię pieśni *L'homme armé*.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 3.2. (0–1)

Poprawna odpowiedź

Josquin des Prés

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–4)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający określa obsadę wykonawczą typową dla epoki (1.6). Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy wzrokowej i rozpoznaje rodzaje zapisu muzycznego oraz przynależności do epok (3.1d).
--	---

Zadanie 4.1. (0–1)**Poprawna odpowiedź**

Lutnia

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4.2. (0–2)**Poprawna odpowiedź**

Notacja tabulaturowa i menzuralna.

Schemat punktowania

2 p. – za poprawne wskazanie obu notacji.

1 p. – za poprawne wskazanie jednej notacji.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4.3. (0–1)**Poprawna odpowiedź**

Renesans

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–5)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający opisuje cechy stylu muzycznego wszystkich epok historycznych od średniowiecza do XXI w. (1.8a). Zdający stosuje analizę wzrokową do rozpoznania cech stylów muzycznych (3.1b).
--	---

Zadanie 5.1. (0–4)**Poprawna odpowiedź**

Fragment nr 1

Nazwa stylu: stile moderno (akc. seconda pratica, styl koncertujący)

Uzasadnienie: np. obsada wokalnie-instrumentalna, zastosowanie techniki koncertującej, obecność basso continuo, zróżnicowanie głosów

Fragment nr 2

Nazwa stylu: stile antico (akc. prima pratica, styl a cappella)

Uzasadnienie: np. obsada chóralna a cappella, styl polifonii a cappella, równowaga głosów, technika imitacyjna

Schemat punktowania

4 p. – za poprawne wskazanie obu stylów i ich uzasadnienie za pomocą dwóch argumentów.

3 p. – za poprawne wskazanie obu stylów i pełne uzasadnienie jednego z nich za pomocą dwóch argumentów.

2 p. – za poprawne wskazanie obu stylów lub poprawne wskazanie jednego stylu z właściwym uzasadnieniem za pomocą dwóch argumentów.

1 p. – za poprawne wskazanie jednego stylu.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 5.2. (0–1)

Poprawna odpowiedź

Barok

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 6. (0–3)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający charakteryzuje twórczość kompozytorów, reprezentatywnych dla epoki, stylu, kierunku, szkoły lub ugrupowania artystycznego (1.7c). Zdający postrzega i określa związki kultury muzycznej z kulturą epoki i innymi dziedzinami sztuki (np. literaturą, malarstwem, filmem) oraz wydarzeniami historycznymi i zjawiskami społecznymi (2.3).
--	---

Zadanie 6.1. (0–1)

Poprawna odpowiedź

Ludwik (XIV)

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 6.2. (0–1)

Poprawna odpowiedź

Jean-Baptiste Lully

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 6.3. (0–1)**Poprawna odpowiedź**

Jean-Baptiste Molier

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 7. (0–2)

Analiza i interpretacja tekstów kultury. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający analizuje teksty literackie o muzyce z określeniem problemu (przedmiotu) omawianego w tekście – odczytuje, informacje istotne dla problemu (przedmiotu) i kontekstu historycznego (3.2). Zdający charakteryzuje twórczość wybranych kompozytorów, omawiając związki twórczości z ich biografią (1.7d).
--	---

Poprawna odpowiedźJ. Haydn – *Stworzenie świata* (akc. *Pory roku*)**Schemat punktowania**

2 p. – za podanie nazwiska kompozytora i tytułu jego dzieła.

1 p. – za podanie nazwiska kompozytora lub tytułu jego dzieła.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 8. (0–2)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Charakteryzowanie twórczości wybranych kompozytorów europejskich (1.7b).
--	--

Przykładowe odpowiedzi

- ✓ *V Symfonia c-moll*, wyjaśnienie: Tzw. „motyw losu” stanowiący pierwszy temat części pierwszej powraca (z różnymi modyfikacjami) we wszystkich następnych częściach utworu.
- ✓ *IX Symfonia d-moll*, wyjaśnienie: Finał symfonii rozpoczyna się przypomnieniem tematów poprzednich części.
- ✓ *Kwartet cis-moll op. 131*, wyjaśnienie: Wszystkie części wywodzą się z tematu wstępnego *Adagio*, a jedność cyklu podkreśla zniesienie cezury między częściami.

Schemat punktowania

2 p. – za podanie właściwego utworu z twórczości Beethovena i wyjaśnienie, w jaki sposób dokonuje się w nim scalenie wielkiej formy.

1 p. – za podanie właściwego utworu z twórczości Beethovena bez stosownego wyjaśnienia.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 9. (0–2)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający rozróżnia gatunki i formy muzyczne instrumentalne – figuracyjnych, miniatury instrumentalne (1.5c).
--	---

Przykładowe odpowiedzi

nocturn, pieśń bez słów, preludium, romans, impromptu, moment musical

Schemat punktowania

2 p. – za podanie nazw trzech gatunków muzyki instrumentalnej o lirycznym charakterze.

1 p. – za podanie nazw dwóch gatunków lub nazwy jednego gatunku muzyki instrumentalnej o lirycznym charakterze.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 10. (0–4)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający charakteryzuje twórczość wybranych kompozytorów (1.7a,b,c). Zdający rozróżnia gatunki i formy muzyczne instrumentalne – formy taneczne, tańce stylizowane (1.5c).
--	--

Zadanie 10.1. (0–3)**Poprawne odpowiedzi**

polonez, walc, mazurek (akc. oberek)

Schemat punktowania

3 p. – za trzy poprawne odpowiedzi.

2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi.

1 p. – za jedną poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 10.2. (0–1)**Poprawne odpowiedzi**

H. Wieniawski / I.J. Paderewski / K. Szymanowski / P. Czajkowski / A. Skriabin

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne wskazanie nazwiska kompozytora.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 11. (0–6)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający charakteryzuje twórczość wybranych kompozytorów (1.7a,b). Zdający rozróżnia i charakteryzuje gatunki i formy muzyczne instrumentalne – suity, symfonie, poematy symfoniczne, uwertury (1.5c). Zdający opisuje dzieje muzyki na podstawie znajomości problemów i procesów historycznych, takich jak: związki słowa i muzyki, treść w muzyce (2.1c). Porządkowanie chronologiczne dzieł muzycznych (1.9d).
--	---

Zadanie 11.1. (0–4)**Poprawne odpowiedzi**

Tytuł dzieła	Nazwisko kompozytora	Forma lub gatunek
1. <i>Fantastyczna</i>	H. Berlioz	symfonia
2. <i>Szecherezada</i>	N. Rimski-Korsakow	suita (symfoniczna)
3. <i>Rok 1812</i>	P. Czajkowski	uwertura (koncertowa)
4. <i>Stanisław i Anna Oświecimowie</i>	M. Karłowicz	poemat symfoniczny

Schemat punktowania

4 p. – za poprawne podanie czterech nazwisk i czterech form (gatunków).

3 p. – za poprawne podanie trzech nazwisk i trzech form (gatunków).

2 p. – za poprawne podanie dwóch nazwisk i dwóch form (gatunków).

1 p. – za poprawne podanie jednego nazwiska i jednej formy (gatunku).

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 11.2. (0–1)**Poprawne odpowiedzi**

Tytuł dzieła	Typ programu
1. <i>Fantastyczna</i>	autobiograficzny
2. <i>Szecherezada</i>	literacki
3. <i>Rok 1812</i>	historyczny
4. <i>Stanisław i Anna Oświecimowie</i>	malarski

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne przyporządkowanie 4 typów programu.

0 p. – za błędną odpowiedź, odpowiedź niepełną lub brak odpowiedzi.

Zadanie 11.3. (0–1)**Poprawna odpowiedź**

Stanisław i Anna Oświecimowie

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 12. (0–3)

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	Zdający porządkuje chronologicznie postaci kompozytorów, wybitnych wykonawców i teoretyków muzyki (1.9c).
--	---

Zadanie 12.1. (0–2)**Poprawna odpowiedź**

A – 4, B – 5, C – 1, D – 2, E – 3

Schemat punktowania

2 p. – za 5 poprawnych przyporządkowań.

1 p. – za 4 lub 3 poprawne przyporządkowania.

0 p. – za mniej niż 3 poprawne przyporządkowania.

Zadanie 12.2. (0–1)**Poprawna odpowiedź (poprawny porządek chronologiczny)**

B – 5 (Philippe de Vitry, *Ars nova*)

D – 2, (Jean Philippe Rameau, *Traktat o harmonii*)

E – 3, (Hector Berlioz, *Traktat o instrumentacji i orkiestracji*)

C – 1, (Richard Wagner, *Opera i dramat*)

A – 4, (Olivier Messiaen, *Technika mojego języka muzycznego*)

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 13. (0–3)

Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowej utworów muzycznych, rozpoznawanie i opisywanie cech gatunków i form muzycznych oraz ich przeobrażeń i funkcji (3.1c).
--	---

Zadanie 13.1. (0–1)**Poprawna odpowiedź**

Fuga

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 13.2. (0–1)**Przykładowe odpowiedzi**

parzyste metrum / taneczny charakter / zróżnicowana rytmika (synkopy, akcenty na słabych częściach taktu, polirytmia) / glissanda i tremola nawiązujące do technik stosowanych w zespołach jazzowych / kolorystyka przypominająca brzmienie big-bandu

Schemat punktowania

1 p. – za wskazanie jednej z cech.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 13.3. (0–1)**Przykładowe odpowiedzi**

Hindemith nawiązuje w swojej kompozycji do jednego z utworów zawartych w zbiorze *Das wohltemperierte Klavier* Bacha. / Hindemith wykorzystuje tu temat fugi c-moll z I tomu *Das wohltemperierte Klavier* Bacha.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 14. (0–2)

Tworzenie wypowiedzi. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający postrzega i określa związek kultury muzycznej z kulturą epoki i innymi dziedzinami sztuki (np. literaturą, malarstwem, filmem) oraz wydarzeniami historycznymi i zjawiskami społecznymi (2.3). Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowej i opisuje cechy stylów muzycznych (3.1b).
---	---

Przykładowe odpowiedzi

W drugim fragmencie następuje zmiana sposobu instrumentacji – główną melodię przejmuje prostszy, znany Indianom instrument, bowiem melodię graną pierwotnie przez obój wykonuje flet. / Powiększanie rzeszy wiernych ilustruje poszerzenie aparatu wykonawczego – główną melodię wzbogaca akompaniament instrumentów perkusyjnych oraz śpiew chóru, który wykonuje odrębną, lecz zgodnie „współbrzmiającą” partię. / Muzykę nawiązującą w stylu do europejskiego baroku zastępuje brzmienie nacechowane elementami muzyki lokalnej (bębny, sposób artykulacji chóru).

Schemat punktowania

2 p. – za wyjaśnienie z odwołaniem do dwóch różnych argumentów.

1 p. – za wyjaśnienie z odwołaniem do jednego argumentu.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 15. (0–5)

Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowo-wzrokowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje podstawowe techniki kompozytorskie, cechy stylów muzycznych oraz rozpoznaje i charakteryzuje podstawowe cechy języka muzycznego – takie jak: faktura, sposoby kształtowania formy, obsada wykonawcza, typ wyrazowości (3.1a,b,c).
--	---

Zadanie 15.1. (0–1)

Poprawna odpowiedź

Początki ritornelli w taktach o nr 1, 42, 69, 97, 116, 146.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 15.2. (0–2)

Przykładowe odpowiedzi

Część ma budowę ronda, w którym ritornelle są realizowane przez zespół i solistę, zaś epizody przez skrzypce solo z towarzyszeniem basso continuo lub naprzemiennie w krótkich frazach przez solistę i zespół.

Schemat punktowania

2 p. – za poprawną odpowiedź, ze wskazaniem ronda oraz omówieniem sposobów realizacji ritornelli i epizodów.

1 p. – za wskazanie formy ronda lub omówienie relacji partii solowej i tutti.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 15.3. (0–2)

Przykładowe odpowiedzi

Biegniki i pasaże w partii solowej odwzorowujące ucieczkę zwierza, progresywne powtarzanie fraz ilustrujące hałas nagonki, tremola w tutti oddające strach zaszczutej zwierzyny.

Schemat punktowania

2 p. – za wskazanie dwóch środków muzycznych i określenie ich ról.

1 p. – za wskazanie jednego środka muzycznego i określenie jego roli.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 16. (0–5)

Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowo-wzrokowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje cechy stylów muzycznych oraz rozpoznaje i charakteryzuje podstawowe cechy języka muzycznego (sposoby kształtowania formy), rozpoznaje i opisuje cechy gatunków i form muzycznych oraz ich przeobrażeń (3.1a,b,c,d).
--	---

Zadanie 16.1. (0–1)

Poprawna odpowiedź

1. Mendelssohn-Bartholdy
2. Karłowicz

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 16.2. (0–1)

Przykładowa odpowiedź

W orkiestrze klasycznej nie występowały puzony i tuba, była mniejsza obsada rogów.

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 16.3. (0–1)

Przykładowa odpowiedź

W koncercie klasycznym utwór rozpoczynała ekspozycja materiału tematycznego w orkiestrze, a w obu przykładach temat jest wprowadzony przez skrzypce.

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 16.4. (0–2)

Przykładowe odpowiedzi

Przykład 1 – Instrumentowi solowemu powierzona jest melodia tematu, orkiestra realizuje akompaniament, następnie podejmuje temat.

Przykład 2 – Po krótkim wstępie orkiestry skrzypce wprowadzają temat i prezentują go solo, bez akompaniamentu. Temat w orkiestrze prezentowany jest po dialogu obu partii w odcinku łącznikowym.

Schemat punktowania

- 2 p. – za poprawny opis relacji solo – orkiestra w obu przykładach.
1 p. – za poprawny opis relacji solo – orkiestra w jednym przykładzie.
0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 17 (0–6)

Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowo-wzrokowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje cechy stylów muzycznych oraz rozpoznaje i charakteryzuje podstawowe cechy języka muzycznego – takie jak tonalność, melodyka, harmonika, faktura, sposoby kształtowania formy, typ wyrazowości (3.1b,c). Zdający rozpoznaje i opisywanie cech stylu muzycznego szkół kompozytorskich (1.8b).
--	--

Zadanie 17.1. (0–1)

Poprawna odpowiedź

Lidyjska

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 17.2. (0–1)

Poprawna odpowiedź

Oberek

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 17.3. (0–1)

Przykładowe odpowiedzi

charakter wyrazowy / niższy rejestr / kantylenowa melodia / spokojniejsza rytmika / dłuższe wartości (akc. wolniejsze tempo)

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne wskazanie cechy.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 17.4. (0–2)

Przykładowe odpowiedzi

figuracje i duże skoki interwałowe w szybkim tempie / dwudźwięki / duża zmienność artykulacji / flazolety

Schemat punktowania

2 p. – za podanie dwóch środków techniki skrzypcowej.

1 p. – za podanie jednego środka techniki skrzypcowej.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 17.5. (0–1)

Poprawna odpowiedź

Neoklasycyzm (z uwagi na przykład dźwiękowy – akc. folklorizm).

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 18. (0–4)

Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje cechy języka muzycznego (3.1b). Zdający analizuje teksty literackie o muzyce, wybiera i porządkuje informacje istotne dla problemu / przedmiotu (3.2).
--	--

Przykładowe odpowiedzi

Sposoby skontrastowania dwóch części symfonii:

- ✓ skontrastowana dynamika – brak kontrastów, dynamika cieniowana
- ✓ ostrość i dysonansowość brzmień – brzmienia miękkie, stopliwe, prowadzące do końcowego konsonansu
- ✓ przewaga współbrzmień opartych na skali chromatycznej – współbrzmienia oparte na skali pentatonicznej
- ✓ przewaga donośnych brzmień instrumentów dętych blaszanych i perkusyjnych – przewaga delikatnych współbrzmień instrumentów smyczkowych
- ✓ zróżnicowana rytmika, ruchliwość i zmienność przebiegu – przewaga długich wartości rytmicznych, charakter statyczny

Schemat punktowania

4 p. – za wskazanie czterech sposobów skontrastowania części symfonii.

3 p. – za wskazanie trzech sposobów skontrastowania części symfonii.

2 p. – za wskazanie dwóch sposobów skontrastowania części symfonii.

1 p. – za wskazanie jednego sposobu skontrastowania części symfonii.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 19. (0–6)

Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy słuchowo-wzrokowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje podstawowe techniki kompozytorskie, cechy stylów muzycznych oraz rozpoznaje i charakteryzuje podstawowe cechy języka muzycznego (3.1a,b).
--	---

Zadanie 19.1. (0–3)

Przykładowe odpowiedzi

mała, jednorodna obsada / prosta faktura / technika n. c. n. / jednorodna rytmika / powtarzalność odcinków ulegających stopniowym przekształceniom / tekst zawierający tylko jedno słowo

Schemat punktowania

- 3 p. – za wskazanie trzech cech.
- 2 p. – za wskazanie dwóch cech.
- 1 p. – za wskazanie jednej cechy.
- 0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 19.2. (0–3)**Przykładowe odpowiedzi**

Górecki stopniowo rozszerza ambitus brzmienia / zagęszcza fakturę stosując *divisi* / osiąga coraz wyższe rejestry brzmieniowe / przechodzi od brzmień konsonansowych do dysonansów / wprowadza narastającą dynamikę / przechodzi od diatoniki skal modalnych do chromatyki

Schemat punktowania

- 3 p. – za wskazanie trzech argumentów.
- 2 p. – za wskazanie dwóch argumentów.
- 1 p. – za wskazanie jednego argumentu.
- 0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 20. (0–4)

Analiza i interpretacja tekstów kultury.	Zdający stosuje posiadaną wiedzę do analizy wzrokowej utworów muzycznych, rozpoznaje i opisuje podstawowe techniki kompozytorskie (3.1a). Zdający porządkuje chronologicznie dzieła muzyczne (1.9d). Zdający charakteryzuje twórczość wybranych kompozytorów polskich (1.7a).
--	---

Zadanie 20.1. (0–1)**Poprawna odpowiedź**

Imitacja w inwersji.

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.
- 0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 20.2. (0–1)**Poprawna odpowiedź**

Technika kanoniczna.

Schemat punktowania

- 1 p. – za poprawną odpowiedź.
- 0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 20.3. (0–1)**Poprawna odpowiedź**

XVI wiek.

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 20.4. (0–1)

Przykładowe odpowiedzi

(III) Symfonia pieśni żalonych / III Kwartet smyczkowy / Trzy utwory w dawnym stylu / Muzyka staropolska

Schemat punktowania

1 p. – za poprawne wskazanie tytułu.

0 p. – za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 21. (0–25)

Przykłady oceniania poprawnej odpowiedzi

Temat 1.

Przedstaw genezę i przemiany solowego koncertu instrumentalnego na przykładzie wybranych koncertów skrzypcowych różnych epok. W pracy możesz wykorzystać odpowiednie przykłady z arkusza.

Tworzenie wypowiedzi.	Zdający opisuje dzieje muzyki, formułuje przejrzystą wypowiedź pisemną, z określeniem genezy, przeobrażeń, powiązań, wpływów, podobieństw i różnic dzieł, form i gatunków muzycznych, technik kompozytorskich, stylów muzycznych różnych epok historycznych, indywidualnych stylów kompozytorskich, prezentuje własny pogląd na muzyczną twórczość i kulturę epok minionych, dokonuje syntezy i porównań, wskazywanie dzieł, twórców i wykonawców o szczególnym znaczeniu dla danej epoki, stylu, ośrodka oraz uzasadnia swoje poglądy i popiera je właściwie dobranymi przykładami (2.1, 2.2, 2.4).
-----------------------	--

21.1. (0–2)

Zgodność treści pracy z tematem, czyli rozpoznanie problemu sformułowanego w temacie

Np. Wskazanie koncertu skrzypcowego jako żywej formy, uprawianej niemal przez wszystkich kompozytorów od XVII do XX wieku.

21.2. (0–10)

Trafne przywołanie faktów istotnych dla tematu

Omówienie przywołanych faktów

Oczekiwane podjęcie następujących problemów:

- ✓ Okoliczności sprzyjające powstaniu gatunku, np. rozwój barokowego stylu koncertującego we Włoszech, formy wstępne koncertu solowego, wzrost popularności skrzypiec, bujny rozwój lutnictwa, doskonalenie techniki gry na skrzypcach.
- ✓ Kształt formalny barokowego koncertu skrzypcowego.
- ✓ Model formalny koncertu wykształcony w okresie klasycyzmu.
- ✓ Przeobrażenia formy w okresie romantyzmu.
- ✓ Koncert skrzypcowy w wybranych nurtach stylistycznych w pierwszej połowie XX w. (impresjonizm, ekspresjonizm, neoklasycyzm).
- ✓ Przykłady gatunku w twórczości ostatnich dziesięcioleci.
- ✓ Relacje solista-orkiestra.
- ✓ Rozwój techniki skrzypcowej, wskazanie na wzbogacanie technik wykonawczych i możliwości artykulacyjno-brzmieniowych instrumentu solowego, inspiracje pochodzące od solistów-wirtuozów.
- ✓ Skład i rola orkiestry w kolejnych epokach.
- ✓ Programowość w koncertach i formach koncertujących.

21.3. (0–5)

Dobór przykładów z literatury muzycznej, ilustrujących omawiane fakty

Przywołanie adekwatnych dzieł z twórczości kompozytorów kolejnych epok od baroku do współczesności, np. Torelli, Locatelli, Vivaldi, Bach, Telemann, Haydn, Mozart, Beethoven, Janiewicz, Spohr, Mendelssohn-Bartholdy, Paganini, Lipiński, Brahms, Bruch, Czajkowski, Wieniawski, Sibelius, Dworzak, Szymanowski, Berg, Strawiński, Prokofiew, Bartok, Szostakowicz, Bacewicz, Schönberg, Lutosławski, Penderecki.

21.4. (0–3)

Jakość omówienia

- ✓ Umiejętne hierarchizowanie problemów.
- ✓ Chronologiczne porządkowanie zagadnień, zjawisk i przykładów.
- ✓ Konteksty kulturowe i biograficzne.

21.5. (0–2)

Poprawne stosowanie terminologii

Poprawne posługiwanie się terminami i pojęciami muzycznymi, świadczące o ich zrozumieniu.

21.6. (0–3)

Uporządkowanie treści – kompozycja i język

Logika wyводу i wnioskowanie

Język i estetyka pracy

Uwaga! W tej części punkty przyznawane są wówczas, gdy praca jest na temat.

- ✓ Czytelna struktura pracy, wstęp, rozwinięcie i zakończenie zachowują właściwe proporcje.
- ✓ Zachowana logiczna ciągłość wypowiedzi, wnioskowanie poprawne, wyraźne odniesienie się w pracy do wybranego tematu, jasno i przekonująco sformułowane wnioski.
- ✓ Poprawność gramatyczna i stylistyczna.
- ✓ Czytelne pismo.

Temat 2.

Przedstaw twórczość Henryka Mikołaja Góreckiego w kontekście przemian jego indywidualnego stylu.

Tworzenie wypowiedzi.	Zdający formułuje przejrzystą wypowiedź pisemną, z określeniem przeobrażeń indywidualnych stylów kompozytorskich, prezentuje własny pogląd na muzyczną twórczość dokonuje porównań, uzasadnia swoje poglądy i popiera je właściwie dobranymi przykładami (2.2c, 2.4).
-----------------------	---

21.1. (0–2)

Zgodność treści pracy z tematem, czyli rozpoznanie problemu sformułowanego w temacie

Np. Omówienie kolejnych etapów twórczości kompozytora i jej znaczenia w muzyce XX wieku.

21.2. (0–10)

Trafne przywołanie faktów istotnych dla tematu

Omówienie przywołanych faktów

- ✓ Wskazanie na różnicowanie gatunkowe twórczości Góreckiego, obejmującej niemal wszystkie gatunki muzyczne (dzieła monumentalne i kameralne, zróżnicowane pod względem obsady wykonawczej i rozmiarów).
- ✓ Wskazanie indywidualnych, stałych cech w stylistyce Góreckiego: konstruktywizm, klarowna konstrukcja formy, upodobanie do silnych kontrastów, bogata dramaturgia, silna ekspresja.
- ✓ Wskazanie na przemiany stylu w kolejnych etapach twórczości kompozytora i wyodrębnienie:
 - a) fazy awangardowej (eksperymenty, dodekafonia, serializm, punktualizm, aleatoryzm, sonoryzm, witalizm),
 - b) fazy odchodzenia od awangardy (idea „muzyki ubogiej”: oszczędność środków, tendencja do redukcji materiału dźwiękowego, skrajna prostota, ostinatowość, powtarzalność niewielkich modeli jako podstawowa metoda kształtowania formy, operowanie rozległymi płaszczyznami brzmieniowymi, archaizacja, brzmienia

- eufoniczne, pierwszoplanowe znaczenie melodyki i tonalności, czerpanie wzorów z muzyki dawnej),
- ✓ Źródła inspiracji twórczej: nawiązanie do tradycji, odwołania do polskiego folkloru, pieśni religijnej, historii Polski.
 - ✓ Pozamuzyczne przesłanie dzieł.

21.3. (0–5)

Dobór przykładów z literatury muzycznej, ilustrujących omawiane fakty

Przywołanie adekwatnych dzieł z różnych okresów twórczości Góreckiego, reprezentujących różnorodność gatunków i źródeł inspiracji.

21.4. (0–3)

Jakość omówienia

- ✓ Umiejętne hierarchizowanie problemów.
- ✓ Chronologiczne porządkowanie zagadnień, zjawisk i przykładów.
- ✓ Konteksty kulturowe i biograficzne.

21.5. (0–2)

Poprawne stosowanie terminologii

Poprawne posługiwanie się terminami i pojęciami muzycznymi, świadczące o ich zrozumieniu.

21.6. (0–3)

Uporządkowanie treści – kompozycja i język

Logika wyводу i wnioskowanie

Język i estetyka pracy

Uwaga! W tej części punkty przyznawane są wówczas, gdy praca jest na temat.

- ✓ Czytelna struktura pracy, wstęp, rozwinięcie i zakończenie zachowują właściwe proporcje.
- ✓ Zachowana logiczna ciągłość wypowiedzi, wnioskowanie poprawne, wyraźne odniesienie się w pracy do wybranego tematu, jasno i przekonująco sformułowane wnioski.
- ✓ Poprawność gramatyczna i stylistyczna.
- ✓ Czytelne pismo.